

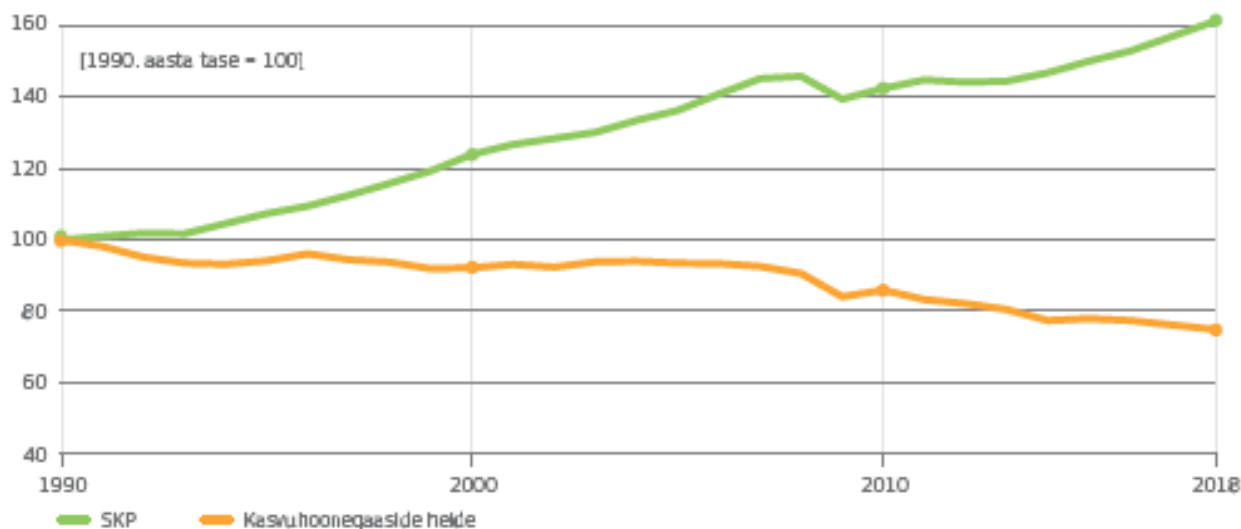
EL kliimapoliitika ja Eesti

Keit Kasemets

21 mai 2020

EL oli enne Covid kriisi kõige rohkem co2 emissioone vähendanud majandus

Aastatel 1990–2018 vähenes kasvuhooonegaaside heide **23%**, samal ajal kui majandus kasvas **61%**.

ELI SKP
kasvas **61%**

1990–2018

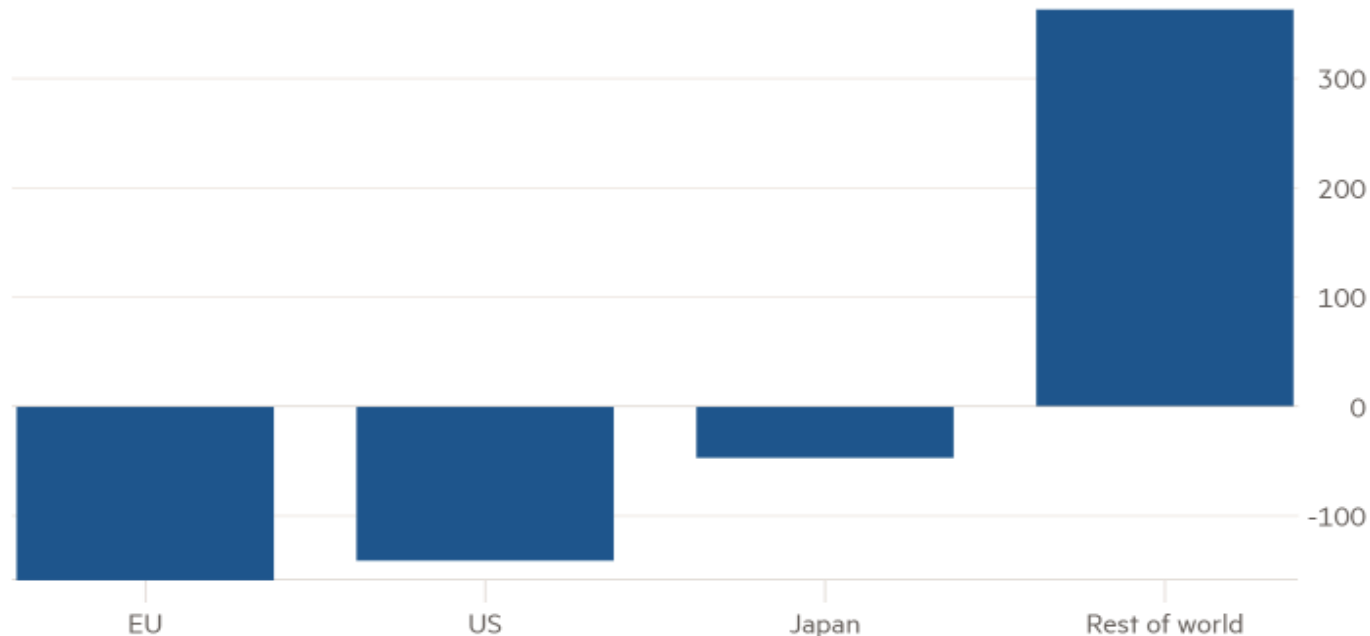
Kasvuhooonegaaside
heide vähenes **23%**

1990–2018

2019 globaalne Co2 emissioon ei kasvanud

Major economies' CO2 emissions from energy have fallen

Change in million tonnes CO2, 2018-2019

Source: IEA
© FT

Kliimapoliitika tulevik

- *Kliimamuutused ei kao kuhugi*
- *Kuhugi ei kao ka Euroopa Liidu kliimapoliitika*
- *2020 emissioone on praktiliselt võimatu ennustada, arvata on, et 2020 eesmärk saab enamustes riikides kuhjaga täis*
- *Statistika kõikumine muuda keerulisemaks ka 2030 eesmärkide ambitsioonikamaks muutmise*
- *Kliima saab olema EL majanduse taastumisplaani keskne osa, see on eelarve netorahastajate eeltingimus eelarve mahu suurendamiseks*

Konkreetsamad sammud

- *ETSi laiendamine teistesse sektoritesse (kõige rohkem on räägitud lennundusest ja ehitusest, ei saa välistada ka tööstust)*
- *Sektorpoliitikad*
 - **Ringmajandus**
 - **Põllumajandus (eile)**
 - **Bioloogiline mitmekesisus (eile)**
 - **Ehitus**
 - **Transport**
 - **Energia**

Rahastamine

- *EL eelarve*
- *Otse EIB laenud ja garantiid*
- *Läbi riigieelarve – toetused ja garantiid (ühtekuuluvuspoliitikast 35% peaks minema kliimainvesteeringuteks)*
- *Õiglase ülemineku fond*

- *Pangad ja investeerimisfondid*
- *Kliimafookus ja investeeringute 'kraadimine' jäävad*

2050 kliimaneutraalsuse eesmärgi mõte on, et muutus oleks pöördumatu.

See tähendab ka ettevõtetele, et muutustega oodata ei ole mõtet. Võidavad need kes alustavad varem.